

Remissyttrande
Diarienummer LI2025/01587

Remissyttrande över Trafikverkets förslag till nationell plan för transportinfrastrukturen 2026–2037 (TRV 2025/37255)

Sammanfattning

Billerud Gruvöns bruk välkomnar Trafikverkets ambition att stärka tillförlitlighet, framkomlighet och robusthet i det svenska transportsystemet. För ett av landets största massa- och pappersbruk är fungerande väg-, järnvägs- och sjöfartstransporter avgörande för vår produktion, leveranssäkerhet och konkurrenskraft.

Vi vill särskilt betona vikten av att planens genomförande säkerställer god framkomlighet och hög bärighet i Vänerregionen, med prioritet på E18, E45, väg 175, Vänerbanan/Värmlandsbanan samt farlederna till Gruvöns industrihamn.

1. Gruvöns transportflöden och betydelse för svensk industri

Gruvöns bruk i Grums är en av Värmlands och Billeruds största produktionsanläggningar och bedriver exportinriktad verksamhet med global räckvidd. Vår försörjningskedja bygger på stora och kontinuerliga godstransporter:

- **Inleveranser:** cirka 250 lastbilar per dygn, 25 godståg med ved varje vecka samt 1 fartyg per vecka med ved.
- **Utleveranser:** cirka 670 godståg årligen med färdiga produkter (motsvarande omkring 1,8 tåg per dygn). Cirka 9200 lastbilar per år.

Ett robust transportsystem – utan flaskhalsar, bärighetsbegränsningar eller störningar – är avgörande för att vi ska kunna driva vår verksamhet effektivt och bidra till sysselsättning, export och klimatnytta genom fossilfria material.

2. Synpunkter på Trafikverkets planförslag

2.1 Väg E18 – strategiskt huvudstråk för industrin

E18 är huvudled för våra inflöden av ved och andra tunga transporter, liksom för utgående leveranser. Vi ser positivt på de stora satsningar Trafikverket planerar för bärighet, klimatanpassning och framkomlighet i vägnätet, men vill framhålla:

- att E18 Karlstad–Grums–Årjäng fortsatt är en av regionens mest belastade industrileder,
- att bärighetsåtgärder och klimatanpassat underhåll behöver prioriteras här,
- att E18 även är ett viktigt totalförsvarsstråk för mobilitet och redundans.

Åtgärder på E18 skapar omedelbar effekt på våra transportkostnader, leveransprecision och klimatprestanda.

2.2 Väg E45 – behov av förstärkt robusthet och bärighet

E45 är en av de mest centrala lederna för skogsindustrins transporter i Värmland och är även viktig för Gruvöns vedflöden från norra och västra länet.

Vi noterar att det tidigare planerade objektet E45 Säffle – Valnäs utgår ur den nationella planen. Samtidigt konstaterar vi att E45 som helhet är en del av det nationella stamvägnätet, med stor betydelse för industrins transporter i Värmland.

Vi rekommenderar att Trafikverket:

- stärker bärigheten (BK4) på fler delsträckor av E45,
- prioriterar förebyggande underhåll för att undvika störningar och säsongsberoende begränsningar,
- genomför klimatanpassningsåtgärder,
- beaktar E45:s roll som alternativ led när E18 och väg 61 har störningar.

E45 är ett systemkritiskt stråk för skogsindustri, logistik och totalförsvar. Det bör avspeglas i planens prioriteringar.

2.3 Väg 175 – viktig industrilänk för tunga vedflöden

Väg 175 Grums–Sillerud–Arvika är en betydelsefull sekundär industrilänk som används för omfattande vedtransporter till Gruvöns bruk. Vägen har särskild funktion som:

- inflödesväg från västra Värmland och norska gränsområden,
- alternativled till E18 vid störningar,
- transportlänk för entreprenörer och underleverantörer.

Trots detta finns väg 175 inte utpekad i planförslagets namngivna objekt, trots att Trafikverket i planen lyfter bärighetsåtgärder, klimatanpassning och framkomlighet för näringslivsstråk som centrala prioriteringar nationellt.

Vi vill därför understryka:

- behovet av bärighetsförstärkning (BK4) på hela eller större delar av väg 175,
- förstärkt underhåll och åtgärder mot tjällossning,
- klimatanpassning för att undvika återkommande störningar,
- att väg 175 stärker redundansen i vägtransportsystemet kring E18.

Som en industriell transportlänk med betydande volymer bör väg 175 övervägas inom ramen för Trafikverkets bärighets- och underhållsprogram under planperioden.

2.4 Järnvägens tillförlitlighet och kapacitet

Vi välkomnar planens fokus på att stärka tillförlitligheten och robustheten i det svenska järnvägsnätet. För Billerud Gruvöns bruk, som ligger i anslutning till knutpunkten mellan Vänerbanan (Göteborg-Kil) och Värmlandsbanan (Kil-Karlstad-Kristinehamn-Hallsberg), är järnvägen en avgörande transportlänk för såväl intranporter av ved som uttransporter av färdiga produkter till svenska och internationella kunder.

För att upprätthålla effektiva och tillförlitliga flöden behövs:

- ökad kapacitet och punktlighet längs hela stråket Kil-Grums-Karlstad-Kristinehamn,
- förstärkta rangeringsmöjligheter i Karlstad- och Kilområdet,
- samt fortsatt prioritering av underhåll, klimatanpassning och digital styrning av spår, växlar och signalanläggningar på båda banorna.

En kapacitetsstark och stabil järnväg i Värmland är en förutsättning för effektiva trafikflöden mot Göteborgs hamn och vidare ut i Europa.

2.5 Sjöfart – farleder och industrihamnen vid Gruvön

Gruvöns bruk har en egen industrihamn belägen i Vänern. Hamnen används för import av vedråvara från utlandet och utgör en central del av vår försörjningskedja.

Vi vill därför betona:

- vikten av långsiktiga investeringar i Trollhättans slussar, då dessa är en förutsättning för all fartygstrafik till och från Vänern,
- att en fungerande farled till Gruvöns industrihamn i Vänern stärker såväl försörjningskedjan för svensk skogsindustri som Sveriges totalförsvarsförmåga.

Sjöfarten till Vänern är en konkurrensmässigt och klimatomässigt viktig transportlösning. Utan fungerande farleder riskerar industrin både förseningar, ökade transportkostnader och minskad robusthet.

3. Avslutande rekommendationer

För att säkerställa konkurrenskraft, leveranssäkerhet och beredskap i Vänerregionen rekommenderar Billerud Gruvöns bruk att Trafikverket i det fortsatta arbetet med nationell plan särskilt prioriterar:

1. E18 Karlstad–Grums–Årjäng: bärighet, framkomlighet och klimatanpassning.
2. E45 i Värmland: bärighet (BK4), robusthet och regelbundet underhåll.
3. Väg 175: industrilänkens bärighet, åtgärder för tjällossning och klimatrobusthet.
4. Värmlandsbanan och Vänerbanan: förbättrad kapacitet, punktlighet och rangeringsfunktioner i Karlstad–Grums–Skoghall.
5. Sjöfarten: långsiktigt säkerställd farled och slusskapacitet i Trollhättan.

Dessa åtgärder är avgörande för att upprätthålla ett hållbart och konkurrenskraftigt transportsystem för industrin, bidra till Sveriges klimatmål och stärka landets totalförsvarsförmåga.

För Billerud Gruvöns bruk

Anders Andersson
Fabriksdirektör